

Algemene voorwaarden-perikelen

Over het correct van toepassing verklaren en het adequaat gelegenheid geven om van de algemene voorwaarden kennis te nemen is al veel geprocedeerd. Lastig wordt het vooral wanneer er naar verschillende sets algemene voorwaarden wordt verwezen. Welke is dan van toepassing?

TEKST: BARD VAN VEEN

De Hoge Raad heeft meerdere arresten over algemene voorwaarden gewezen. Zo heeft de Hoge Raad in het arrest Visser/Avéro (HR 28 november 1997, ECLI:NL:HR:1997:ZC2507, NJ 1998/705) geoordeeld over de situatie waarin in een overeenkomst naar twee of meerdere van elkaar verschillende sets algemene voorwaarden wordt verwezen. Als deze sets in één verwijzing van toepassing zijn verklaard zonder dat op een bepaalde door de wederpartij duidelijke en niet bezwarende manier is aangegeven of is geregeld welk van de sets nu echt van toepassing zijn, geen van deze algemene voorwaarden onderdeel uitmaakt van de overeenkomst. In de kwestie "ForFarmers/Doens" (HR 24 april 2015, ECLI:NL:HR:2015:1125) was sprake van een situatie waarin de beide sets algemene voorwaarden van toepassing waren verklaard en geaccepteerd; dan moet aan de hand van contractsuitleg worden bepaald welke bedingen voorgaan.

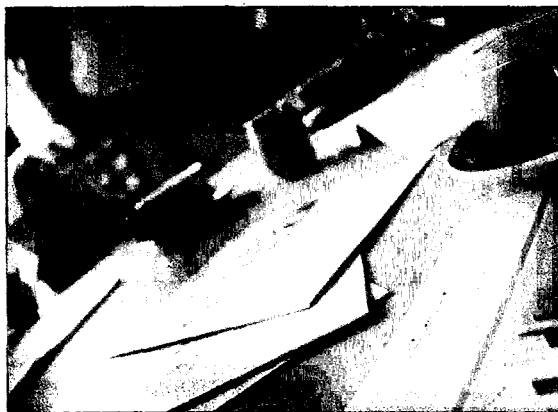
Uitspraak overeenkomst 1

De rechtbank Oost-Brabant heeft in het door haar op 6 december 2017 gewezen vonnis in een bevoegdheidsincident geoordeeld over de vraag welke voorwaarden van toepassing zijn op een tweetal overeenkomsten (ECLI:NL:RBOBR:2017:6311). Aardig is dat de rechtbank oordeelt dat het tussen professionele partijen toegestaan is te verwijzen naar de Engelstalige versie van algemene voorwaarden: De omstandigheid dat de bestuurder van partij B de Engelse taal niet zou beheersen, is geen reden voor vernietiging van in het Engels opgestelde algemene voorwaarden. In het moderne handelsverkeer wordt de Engelse taal veelvuldig gebruikt. De gebruiker van algemene voorwaarden mag daarom Engelstalige voorwaarden hanteren. Hij mag verwachten dat zijn professionele wederpartijen de Engelse taal beheersen dan wel, indien dat niet het geval is, een Nederlandstalige versie zullen opvragen.

In de offerte voor overeenkomst 1 zijn de voorwaarden van partij A van toepassing verklaard die niet met een naam zijn aangeduid. Deze zijn daarom alleen te identificeren aan de hand van de verwijzing naar hun vindplaats bij de rechtbank waar zij gedeponeerd zijn. Bij die rechtbank zijn en waren ten tijde van de offerte echter geen voorwaarden van partij A gedeponeerd. Dat betekent dat partij A in overeenkomst 1 niet bestaande voorwaarden van toepassing heeft verklaard.

De rechtbank verworpt het standpunt van partij 1 dat de Engelstalige voorwaarden van toepassing zijn vanwege

de verwijzing naar die voorwaarden in een latere e-mail. In die e-mail is alleen vermeld dat de voorwaarden van partij A worden toegezonden. De Engelstalige voorwaarden zijn in deze e-mail niet uitdrukkelijk van toepassing verklaard op overeenkomst 1. Dus concludeert de rechtbank dat op overeenkomst 1 geen algemene voorwaarden partij A van toe-

passing zijn, en er geen arbitragebeding geldt, zodat de rechtbank bevoegd is.

Uitspraak overeenkomst 2

Bij overeenkomst 2 doet zich het probleem voor van het bestaan van meerdere sets van algemene voorwaarden. Partij B stelt zich op het standpunt dat vanwege de verwarring tussen drie sets (de Engelstalige voorwaarden, de Verkoopvoorwaarden uit 2004 en de Inkoopvoorwaarden uit 2005) geen van die voorwaarden van toepassing zijn. Partij A stelt zich primair op het standpunt dat alleen de Engelstalige voorwaarden van toepassing zijn. De Inkoopvoorwaarden uit 2005 zijn niet van toepassing omdat duidelijk is dat het om verkoop en niet inkoop door partij A gaat. De Verkoopvoorwaarden uit 2004 zijn volgens partij A niet van toepassing omdat partij B zich niet op die voorwaarden heeft beroepen, althans partij B de Verkoopvoorwaarden uit 2004 heeft vernietigd omdat ze nooit aan partij B zijn overhandigd. Subsidiar, voor het geval de rechtbank meent dat de Engelstalige voorwaarden en de Verkoopvoorwaarden uit 2004 allebei van toepassing zijn, stelt partij A zich op het standpunt dat bij verschillen de Engelstalige voorwaarden prevaleren.

De rechtbank constateert dat in de dagvaarding voor de toepasselijk verklaarde algemene voorwaarden een naam is gebruikt die gelijk is aan zowel de naam van de Engelstalige voorwaarden als de Engelse vertaling van de naam van de Verkoopvoorwaarden uit 2004. Daarmee is duidelijk dat in de productie-offerte niet wordt gedoeld op de Inkoopvoorwaarden uit 2005 maar op verkoopvoorwaarden.

Wel doet zich hier het probleem voor dat twee verschillende sets van verkoopvoorwaarden van partij A in omloop zijn: de bij de KvK gedepo-

neerde Verkoopvoorwaarden uit 2004 en de Engelstalige voorwaarden die partij A bij haar e-mail van 18 januari 2013 naar partij B heeft toegezonden. De rechtbank begrijpt dat de Engelstalige voorwaarden een nieuwe versie betreffen van de Verkoopvoorwaarden uit 2004, en dat partij A heeft verzuimd om die nieuwe versie bij de Kamer van Koophandel te deponeren.

De rechtbank is van oordeel dat, indien een gebruiker van algemene voorwaarden in een offerte een oude versie van die voorwaarden van toepassing verklaart, maar een nieuwe versie aan zijn contractuele wederpartij overhandigt, niet de nieuwe versie maar de oude versie van toepassing is op de overeenkomst. Omdat de oude versie niet is overhandigd, zal de wederpartij die oude versie meestal

kunnen vernietigen zodat de gebruiker zich per saldo op geen van beide versies kan beroepen.

Conclusie

Kortom, het is als gebruiker van algemene voorwaarden van groot belang concreet te verwijzen naar de correcte voorwaarden - noem deze bij naam en jaargang. Daarnaast moet ervoor worden gewaakt dat die verwijzing nog wel naar juiste, geldende voorwaarden geschiedt; let op de voorgedrukte verwijzingen op briefpapier en facturen! En kies ervoor om algemene voorwaarden ofwel bij de rechtbank ofwel bij de KvK te deponeren voor de kennisgeving daarvan. Tot slot moet ervoor worden gewaakt het juist type voorwaarden te gebruiken, en de ongewenste voorwaarden uitdrukkelijk af te wijzen.

B.R. (Bard) van Veen is advocaat bij Severijn Hulshof Advocaten te Den Haag. Tel.: (070) 304 55 90. E-mail: b.veen@shadv.nl, www.severijnhulshof.nl.

Voor vragen over dit artikel of een cursus UAV, UAV-gc, RAW en/of aanbestedingsrecht, kunt u mij bereiken via het genoemde mailadres.